ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 15. februára 2007 *

Vo veci C-292/05,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa protokolu z 3. júna 1971 týkajúceho sa výkladu Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] zo strany Súdneho dvora, podaný rozhodnutím Efeteio Patron (Grécko) z 8. júna 2005 a doručený Súdnemu dvoru 20. júla 2005, ktorý súvisí s konaním:

Eirini Lechouritou,

Vasileios Karkoulias,

Georgios Pavlopoulos,

Panagiotis Brátsikas,

Dimitrios Sotiropoulos,

Georgios Dimopoulos

proti

Dimosio tis Omospondiakis Dimokratias tis Germanias,

* Jazyk konania: gréčtina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia R. Schintgen (spravodajca), J. Klučka, R. Silva de Lapuerta a J. Makarczyk,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: L. Hewlett, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. septembra 2006,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— pani Lechouritou, ako aj páni Karkoulias, Pavlopoulos, Brátsikas, Sotiropoulos a Dimopoulos, v zastúpení: I. Stamoulis, dikigoros, a J. Lau, Rechtsanwalt,

— nemecká vláda, v zastúpení: R. Wagner, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci B. Heß, profesor,

— talianska vláda, v zastúpení: I. M. Braguglia, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci G. Aiello, avvocato dello Stato,

— holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster a M. de Grave, splnomocnení zástupcovia,

— poľská vláda, v zastúpení: T. Nowakowski, splnomocnený zástupca,

— Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: M. Condou-Durande a A.-M. Rouchaud-Joët, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. novembra 2006,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32), zmeneného a doplneného Dohovorom o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z 9. októbra 1978 (Ú. v. ES L 304, s. 1 a — zmenené a doplnené znenie — s. 77), Dohovorom o pristúpení Helénskej republiky z 25. októbra 1982 (Ú. v. ES L 388, s. 1) a Dohovorom o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky z 26. mája 1989 (Ú. v. ES L 285, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor").

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pani Lechouritou, ako aj pánmi Karkoulias, Pavlopoulos, Brátsikas, Sotiropoulos a Dimopoulos, ktorí sú gréckymi štátnymi príslušníkmi s bydliskom v Grécku a žalobcami v konaní vo veci samej, a Spolkovou republikou Nemecko vo veci náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá im bola spôsobená konaním nemeckých ozbrojených síl, ktorého obeťami boli ich rodičia, a to počas okupácie Grécka v priebehu druhej svetovej vojny.

Právny rámec

3 Článok 1 Bruselského dohovoru, ktorý tvorí jeho hlavu I s názvom „Pôsobnosť", stanovuje:

„Tento dohovor sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych a obchodných veciach. Neuplatní sa najmä na daňové, colné a správne veci".

Tento dohovor sa neuplatňuje na:

1. veci osobného stavu alebo spôsobilosti fyzických osôb na právne úkony, majetkové vzťahy medzi manželmi, dedenie zo zákona a dedenie zo závetu;

2. konkurzy, vyrovnania a obdobné konania;

3. sociálne zabezpečenie;

4. rozhodcovské konanie.“ [*neoficiálny preklad*]

4 Pravidlá právomoci stanovené v Bruselskom dohovore sú uvedené v článkoch 2 až 24, ktoré tvoria jeho hlavu II.

5 Článok 2, ktorý je súčasťou oddielu 1 uvedenej hlavy II s názvom „Všeobecné ustanovenia“, vo svojom prvom odseku uvádza základné pravidlo Bruselského dohovoru, ktoré znie takto:

„Ak nie je v tomto dohovore uvedené inak, osoby s bydliskom na území zmluvného štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.“ [*neoficiálny preklad*]

6 Článok 3 prvý odsek Bruselského dohovoru, ktorý je uvedený v tom istom oddiele 1, znie takto:

„Osoby s bydliskom na území zmluvného štátu možno žalovať na súdoch iného zmluvného štátu len na základe pravidiel upravených v oddieloch 2 až 6 tejto hlavy.“ [*neoficiálny preklad*]

7 Články 5 až 18 Bruselského dohovoru, ktoré tvoria oddiely 2 až 6 jeho hlavy II, stanovujú pravidlá osobitnej, kogentnej alebo výlučnej právomoci.

8 V zmysle článku 5, ktorý je uvedený v oddiele 2 a má názov „Osobitná právomoc", hlavy II Bruselského dohovoru:

„Osobu s bydliskom na území zmluvného štátu možno žalovať v druhom zmluvnom štáte:

...

3. vo veciach týkajúcich sa protiprávneho konania na súdoch podľa miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorou bola spôsobená škoda;

4. ak ide o žalobu o náhradu škody alebo o žalobu o navrátenie do pôvodného stavu založenú na porušení, ktoré je predmetom trestného konania, na súde, na ktorom prebieha toto trestné konanie, ak má tento súd právomoc rozhodovať v občianskych veciach v zmysle príslušného právneho predpisu,

..." [*neoficiálny preklad*]

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

9 Zo spisu, ktorý Súdnemu dvoru predložil vnútroštátny súd, vyplýva, že konanie vo veci samej sa týka masakru civilného obyvateľstva, ktorý spáchali vojaci nemeckých ozbrojených síl 13. decembra 1943 a ktorého obeťami bolo 676 obyvateľov obce Kalavrita (Grécko).

10 V priebehu roka 1995 žalobcovia v konaní vo veci samej podali žalobu na Polymeles Protodikeio Kalavriton, ktorou sa domáhali, aby bola Spolková republika Nemecko zaviazaná na náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy a psychickej ujmy, ktoré im boli spôsobené konaním nemeckých ozbrojených síl.

11 V roku 1998 Polymeles Protodikeio Kalavriton, pred ktorý sa Spolková republika Nemecko nedostavila, túto žalobu zamietol z dôvodu, že grécke súdy nemajú právomoc v takejto veci rozhodovať vzhľadom na to, že žalovaný štát, ktorý je zvrchovaným štátom, požíva výsady a imunity v súlade s článkom 3 ods. 2 gréckeho občianskeho súdneho poriadku.

12 V januári 1999 podali žalobcovia v konaní vo veci samej odvolanie proti zamietavému rozsudku na Efeteio Patron, ktorý následne po tom, ako v roku 2001 rozhodol, že odvolanie je po formálnej stránke prípustné, prerušil konanie až do rozhodnutia Anotato Eidiko Dikastirio (Najvyšší osobitný súd) v súbežne prebiehajúcej veci o výklade pravidiel medzinárodného práva v oblasti súdnej imunity zvrchovaného štátu a o ich kvalifikácii ako všeobecne uznávaných pravidiel zo strany medzinárodného spoločenstva. V uvedenej veci išlo na jednej strane presnejšie o to, či je opodstatnené považovať za všeobecne uznávané pravidlo medzinárodného práva článok 11 Európskeho dohovoru o imunite štátov, ktorý bol podpísaný v Bazileji 16. mája 1972, pričom však jeho zmluvnou stranou nie je

Helénska republika, v zmysle ktorého „sa zmluvný štát nemôže odvolávať na súdnu imunitu na súde iného zmluvného štátu vtedy, ak sa konanie týka náhrady telesnej alebo majetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená skutočnosťou, ku ktorej došlo na území štátu súdu, a ak sa pôvodca ujmy nachádzal na tomto území v čase, keď došlo k tejto skutočnosti". Na druhej strane išlo takisto o to, či sa táto výnimka z imunity zmluvných štátov v súlade s medzinárodnými zvyklosťami vzťahuje na návrh na náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním spáchaným počas ozbrojeného konfliktu, ktorými však boli dotknuté osoby, ktoré sú príslušníkmi určitej skupiny alebo prináležia ku konkrétnemu územiu, ktorých sa boj netýkal, a ktorí sa nezúčastnili na vojnových operáciách.

13 V roku 2002 Anotato Eidiko Dikastirio v tejto súvislosti vo veci, ktorá mu bola pridelená, rozhodol, že „v súčasnom štádiu vývoja medzinárodného práva aj naďalej existuje všeobecne uznávané pravidlo, podľa ktorého nemôže byť na štát na súde iného štátu platne podaná žaloba na náhradu škody, ktorá bola spôsobená skutočnosťou akejkoľvek povahy, ku ktorej došlo na území štátu súdu a na ktorej sa ozbrojené sily žalovaného štátu zúčastnili akýmkoľvek spôsobom, či už v čase vojny, alebo v čase mieru", pretože žalovaný štát má v takomto prípade imunitu.

14 V súlade s článkom 100 ods. 4 gréckej ústavy sú rozsudky, ktoré vydal Anotato Eidiko Dikastirio, „nezrušiteľné". Okrem toho podľa článku 54 ods. 1 zákona vzťahujúceho sa na tento súd rozsudok tohto súdu, v ktorom sa rozhoduje o otázke, či pravidlo medzinárodného práva musí byť považované za všeobecne uznávané, „platí *erga omnes*", takže rozsudok Anotato Eidiko Dikastirio, ktorý vyvoláva pochybnosti, pokiaľ ide o to, či určité pravidlo medzinárodného práva má byť

považované za všeobecne uznávané, a takisto posúdenie uvedené v tejto súvislosti v tomto rozsudku zaväzujú nielen súd, ktorý položil Anotato Eidiko Dikastirio otázku, alebo účastníkov konania, ktorí podali žalobu, o ktorej sa rozhodlo v tomto rozsudku, ale takisto všetky súdy a orgány Helénskej republiky, na ktoré bol predložený rovnaký právny problém.

15 Po tom, čo sa žalobcovia v konaní vo veci samej odvolali na Bruselský dohovor a najmä na jeho článok 5 body 3 a 4, ktorý podľa ich názoru zrušil výsadu imunity štátov vo všetkých prípadoch, keď k protiprávnemu konaniu došlo na území štátu, na ktorom sa nachádza súd, na ktorý bola vec podaná, však mal vnútroštátny súd pochybnosti o tom, či žaloba podaná na tento súd spadá do pôsobnosti uvedeného dohovoru, pričom v tejto súvislosti uviedol, že existencia výsady imunity žalovaného štátu, a teda nedostatok právomoci gréckych súdov na rozhodnutie vo veci, ktorá im bola predložená, závisí od odpovede na sporné právne otázky.

16 Vzhľadom na tieto skutočnosti Efeteio Patron rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Spadajú žaloby o náhradu škody podané fyzickými osobami proti žalovanému štátu, ktorý má občianskoprávnu zodpovednosť za konania alebo opomenutia svojich ozbrojených síl, do vecnej pôsobnosti Bruselského dohovoru v súlade s jeho článkom 1, ak k týmto konaniam alebo opomenutiam došlo počas vojenskej okupácie štátu, v ktorom majú bydlisko žalobcovia, v dôsledku útočnej vojny vedenej žalovaným, sú zjavne v rozpore s vojnovým právom a je ich takisto možné považovať za zločiny proti ľudskosti?

2. Je v prípade kladnej odpovede v súlade so systémom Bruselského dohovoru to, že žalovaný štát uplatňuje výnimku imunity v tom zmysle, že dohovor sa automaticky neuplatní na konania alebo opomenutia ozbrojených síl žalovaného, ku ktorým došlo pred nadobudnutím platnosti uvedeného dohovoru, teda v priebehu rokov 1941 — 1944?"

O konaní na Súdnom dvore

17 Listom podaným do kancelárie Súdneho dvora 28. novembra 2006 žalobcovia v konaní vo veci samej predložili pripomienky k návrhom generálneho advokáta a požiadali, aby Súdny dvor „uznal, že táto vec je ‚osobitne dôležitá', a [aby] ju v súlade s článkom 16 Štatútu Súdneho dvora predložil plénu alebo veľkej komore".

18 V tejto súvislosti je na úvod potrebné pripomenúť, že ani Štatút Súdneho dvora ani jeho rokovací poriadok neuvádzajú možnosť účastníkov konania podať pripomienky k návrhom predneseným generálnym advokátom. Podľa judikatúry musí byť žiadosť podaná v tejto súvislosti zamietnutá (pozri najmä uznesenie zo 4. februára 2000, Emesa Sugar, C-17/98, s. I-665, body 2 a 19).

19 Takisto je potrebné uviesť, že v zmysle článku 16 tretieho odseku Štatútu Súdneho dvora „[tento súd] zasadá vo veľkej komore, ak o to požiada členský štát alebo orgán spoločenstiev, ktorý je účastníkom konania".

20 Zo znenia toho istého článku 16 tretieho odseku teda jednak vyplýva, že jednotlivci nie sú oprávnení na podanie takejto žiadosti, a takisto, že žiadosť o predloženie veci veľkej komore nebola v danom prípade predložená členským štátom alebo inštitúciou Spoločenstva, ktorá je účastníkom konania.

21 Navyše okrem prípadov uvedených v štvrtom odseku tohto istého článku 16 môže v zmysle piateho odseku tohto článku a po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o tom, že vec sa predloží plénu, iba Súdny dvor, ak sa domnieva, že táto vec je výnimočne dôležitá.

22 V danom prípade sa Súdny dvor domnieva, že nie je opodstatnené rozhodnúť o takomto predložení veci plénu alebo veľkej komore.

23 Za týchto podmienok je potrebné žiadosť, o akú ide v bode 17 tohto rozsudku, zamietnuť.

24 Je opodstatnené uviesť, že rovnaký záver by prichádzal do úvahy aj za predpokladu, ak by bol návrh žalobcov v konaní vo veci samej považovaný za smerujúci k opätovnému otvoreniu konania.

25 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že Súdny dvor môže z úradnej moci alebo na návrh generálneho advokáta, ako aj na základe žiadosti účastníkov konania nariadiť opätovné otvorenie ústnej časti konania v súlade s článkom 61 svojho rokovacieho poriadku, pokiaľ sa domnieva, že potrebuje ďalšie vysvetlenia, alebo že vec musí byť rozhodnutá na základe tvrdenia, ktoré nebolo medzi účastníkmi konania prejednané (pozri najmä rozsudky z 19. februára 2002, Wouters a i., C-309/99, Zb. s. I-1577, bod 42; zo 14. decembra 2004, Radlberger Getränkegesellschaft a S. Spitz, C-309/02, Zb. s. I-11763, bod 22, a z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb. s. I-5977, bod 15).

26 Súdny dvor sa však po vypočutí generálneho advokáta domnieva, že v danom prípade sa oboznámil so všetkými skutočnosťami potrebnými na zodpovedanie otázok, ktoré položil vnútroštátny súd, a že tieto skutočnosti boli prejednané.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

27 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 1 prvý odsek prvá veta Bruselského dohovoru vykladať v tom zmysle, že žaloba, ktorú podali fyzické osoby v zmluvnom štáte proti inému zmluvnému štátu, smerujúca k získaniu náhrady škody spôsobenej právnym nástupcom obetí konaní ozbrojených síl v rámci vojenských operácií na území prvého uvedeného štátu spadá pod „občianske veci“ v zmysle tohto ustanovenia.

28 Je potrebné najmä zdôrazniť, že hoci Bruselský dohovor v súlade so svojím článkom 1 prvým odsekom prvou vetou stanovuje zásadu, podľa ktorej sa jeho pôsobnosť obmedzuje na „občianske a obchodné veci", nedefinuje sa v ňom ani obsah, ani rozsah tohto pojmu.

29 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že na účely zabezpečenia, a to v rámci možností, rovnosti a jednotnosti práv a povinností, ktoré vyplývajú z Bruselského dohovoru pre zmluvné štáty a dotknuté osoby, je potrebné nevykladať podmienky uvedeného ustanovenia ako jednoduchý odkaz na vnútroštátne právo jedného alebo druhého z príslušných štátov. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora takisto vyplýva, že pojem „občianske a obchodné veci" sa musí považovať za samostatný pojem, ktorý treba vykladať s odkazom na jednej strane na ciele a systém Bruselského dohovoru a na druhej strane na všeobecné zásady vyplývajúce zo všetkých vnútroštátnych právnych poriadkov (pozri najmä rozsudky zo 14. októbra 1976, LTU, 29/76, Zb. s. 1541, body 3 a 5; zo 16. decembra 1980, Rüffer, 814/79, Zb. s. 3807, bod 7; zo 14. novembra 2002, Baten, C-271/00, Zb. s. I-10489, bod 28; z 15. mája 2003, Préservatrice foncière TIARD, C-266/01, Zb. s. I-4867, bod 20, a z 18. mája 2006, ČEZ, C-343/04, Zb. s. I-4557, bod 22).

30 Podľa Súdneho dvora vedie tento výklad k vylúčeniu niektorých žalôb alebo súdnych rozhodnutí z pôsobností Bruselského dohovoru vzhľadom na skutočnosti, ktoré sú určujúce pre povahu právnych vzťahov medzi sporovými stranami alebo predmet sporu (pozri rozsudky LTU, už citovaný, bod 4; Rüffer, už citovaný, bod 14; Baten, už citovaný, bod 29; Préservatrice foncière TIARD, už citovaný, bod 21; ČEZ, už citovaný, bod 22, a z 1. októbra 2002, Henkel, C-167/00, Zb. s. I-8111, bod 29).

31 Súdny dvor sa teda domnieva, že hoci niektoré spory medzi verejným orgánom a osobou súkromného práva môžu patriť do pôsobnosti Bruselského dohovoru, je tomu inak v prípade, ak verejný orgán koná v rámci výkonu verejnej moci (pozri rozsudky LTU, už citovaný, bod 4; Rüffer, už citovaný, bod 8; Henkel, už citovaný, bod 26; Baten, už citovaný, bod 30; Préservatrice foncière TIARD, už citovaný, bod 22, a z 21. apríla 1993, Sonntag, C-172/91, Zb. s. I-1963, bod 20).

32 V zmysle tejto zásady Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny alebo medzinárodný verejnoprávny subjekt, ktorý zabezpečuje vymáhanie poplatkov, ktoré má uhradiť súkromnoprávna osoba za používanie jeho zariadení a služieb, koná v rámci výkonu verejnej moci, najmä ak je toto používanie povinné a výlučné a ak sadzba poplatkov, spôsob ich výpočtu, ako aj spôsob ich výberu je stanovený jednostranne vo vzťahu k používateľom (rozsudok LTU, už citovaný, bod 4).

33 Súdny dvor sa takisto domnieva, že pojem „občianske a obchodné veci" v zmysle článku 1 prvého odseku prvej vety Bruselského dohovoru sa nevzťahuje na spor medzi štátom spravujúcim verejné vodné cesty a osobou spôsobilou na právne úkony, týkajúci sa vymáhania nákladov vynaložených na vyzdvihnutie vraku pri výkone medzinárodnej povinnosti, ktorú uvedený spravujúci štát vykonal alebo dal vykonať v rámci výkonu verejnej moci (rozsudok Rüffer, už citovaný, body 9 a 16).

34 Spory tejto povahy sú totiž spôsobené uplatnením výsad verejnej moci jedným z účastníkov konania, keďže tento vykonáva osobitnú právomoc na rozdiel od pravidiel spoločného správa uplatniteľného na vzťahy medzi jednotlivcami (pozri v tomto zmysle rozsudky Sonntag, už citovaný, bod 22; Henkel, už citovaný, bod 30; Préservatrice foncière TIARD, už citovaný, bod 30, a z 5. februára 2004, Frahuil, C-265/02, Zb. s. I-1543, bod 21).

35 Takéto posúdenie však platí o to viac v prípade, ak ide o taký spor, akým je spor vo veci samej.

36 Súdna žaloba o náhradu škody, ktorú podali žalobcovia v konaní vo veci samej proti Spolkovej republike Nemecko, je totiž založená na operáciách vedených ozbrojenými silami počas druhej svetovej vojny.

37 Ako uviedol generálny advokát v bodoch 54 až 56 svojich návrhov, neexistuje žiadna pochybnosť, že operácie vedené ozbrojenými silami sú jednou z charakteristických vlastností štátnej zvrchovanosti, najmä ak o nich rozhodujú jednostranne a záväzne príslušné verejné orgány a ak sa javia byť nerozlučne spojené so zahraničnou a obrannou politikou štátov.

38 Z uvedeného vyplýva, že také konania, ktorými bola spôsobená škoda, náhrady, ktorej sa domáhajú žalobcovia v konaní vo veci samej, a teda viedli k žalobe o náhradu škody, ktorú podali títo poslední uvedení na gréckych súdoch, je potrebné považovať za konania vyplývajúce z výkonu verejnej moci zo strany príslušného štátu v čase, keď došlo k týmto konaniam.

39 Vzhľadom na judikatúru uvedenú v bode 30 tohto rozsudku teda taká žaloba, akou je žaloba, ktorá bola podaná na vnútroštátnom súde, nespadá do vecnej pôsobnosti Bruselského dohovoru, tak ako je vymedzená v jeho článku 1 prvom odseku prvej vete.

40 Takýto výklad nie je možné spochybniť argumentáciou, ktorú konkrétnejšie uvádzajú žalobcovia v konaní vo veci samej, podľa ktorých sa na jednej strane žaloba, ktorú títo poslední uvedení podali na grécke súdy proti Spolkovej republike Nemecko, posudzuje ako žaloba týkajúca sa občianskoprávnej zodpovednosti, ktorá je napokon uvedená v článku 5 bodoch 3 a 4 Bruselského dohovoru, a na druhej strane konania spáchané *iure imperii* neboli protiprávnymi alebo neoprávnenými konaniami.

41 V prvom rade Súdny dvor už rozhodol, že skutočnosť, že žalobca podal svoju žalobu na základe dôvodu, ktorý vyplýva z konania verejnej moci, postačuje na to, aby jeho žaloba bola považovaná za žalobu vylúčenú z pôsobnosti Bruselského dohovoru, a to bez ohľadu na povahu konania, ktoré na tento účel upravuje vnútroštátne právo (pozri rozsudok Rüffer, už citovaný, body 13 a 15). Okolnosť, že žaloba podaná na vnútroštátnom súde je občianskoprávnou žalobou, keďže smeruje k získaniu peňažnej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená žalobcom v konaní vo veci samej, nie je v dôsledku toho relevantná.

42 Odkaz na pravidlá týkajúce sa právomoci uvedené konkrétnejšie v článku 5 bodoch 3 a 4 Bruselského dohovoru je napokon neúčinný, pretože to, či sa tento článok uplatní v spore vo veci samej, logicky predstavuje predbežnú otázku, ktorá v prípade zápornej odpovede, ako je tomu v danom prípade, zbavuje súd povinnosti vykonať analýzu základných pravidiel uvedených v tom istom dohovore.

43 Napokon otázka týkajúca sa protiprávneho alebo neprotiprávneho charakteru konania verejnej moci, ktoré sú základom žaloby v konaní vo veci samej, sa týka povahy týchto konaní, nie však oblasti, do ktorej spadajú. Vzhľadom na to, že táto oblasť musí byť ako taká považovaná za nespadajúcu do pôsobnosti Bruselského dohovoru, protiprávny charakter týchto konaní nemôže odôvodniť odlišný výklad.

44 Okrem toho, ak by sa pripustilo tvrdenie, ktoré v tejto súvislosti zastávajú žalobcovia v konaní vo veci samej, viedlo by k vzniku základných predbežných otázok ešte pred tým, ako by bola s určitosťou vymedzená pôsobnosť Bruselského dohovoru. Takéto ťažkosti sú však naozaj nezlučiteľné so systémom a účelom tohto dohovoru, ktorý, ako vyplýva z preambuly tohto dohovoru, ako aj zo správy pána Jenarda o Bruselskom dohovore [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 59, 1979, s. 1), je založený na vzájomnej dôvere zmluvných štátov v ich právne systémy, ako aj v ich súdne orgány a jeho cieľom je zabezpečenie právnej istoty tým, že stanovuje jednotné pravidlá týkajúce sa sporov o vymedzenie súdnej príslušnosti v občianskej a obchodnej oblasti a takisto zjednodušuje formality na účely rýchleho uznávania a výkonu súdnych rozhodnutí vydávaných zmluvnými štátmi.

45 Okrem toho v tej istej oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky (Ú. v. EÚ L 143, s. 15; Mim. vyd. 19/007, s. 38), ktoré v článku 2 ods. 1 stanovuje, že sa uplatní „v občianskych a obchodných veciach", v tom istom ustanovení uvádza, že „nevzťahuje sa... na... zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci (‚*acta iure*

imperii')", bez toho, aby v tejto súvislosti rozlišovalo medzi protiprávnou alebo neprotiprávnou povahou uvedených konaní alebo opomenutí. To isté platí pre článok 2 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze (Ú. v. EÚ L 399, s. 1).

46 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na prvú otázku odpovedať tak, že článok 1 prvý odsek prvá veta Bruselského dohovoru sa má vykladať v tom zmysle, že žaloba, ktorú podali fyzické osoby v zmluvnom štáte proti inému zmluvnému štátu, smerujúca k získaniu náhrady škody spôsobenej právnym nástupcom obetí konaním ozbrojených síl v rámci vojenských operácií na území prvého uvedeného štátu nespadá pod „občianske veci" v zmysle tohto ustanovenia.

O druhej otázke

47 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku teda nie je opodstatnené odpovedať na druhú otázku.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Článok 1 prvý odsek prvá veta Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [*neoficiálny preklad*], zmeneného a doplneného Dohovorom o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z 9. októbra 1978, Dohovorom o pristúpení Helénskej republiky z 25. októbra 1982 a Dohovorom o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky z 26. mája 1989, sa má vykladať v tom zmysle, že žaloba, ktorú podali fyzické osoby v zmluvnom štáte proti inému zmluvnému štátu, smerujúca k získaniu náhrady škody spôsobenej právnym nástupcom obetí konaním ozbrojených síl v rámci vojenských operácií na území prvého uvedeného štátu nespadá pod „občianske veci" v zmysle tohto ustanovenia.

Podpisy